

- lectura să fie exersată (elevilor li se creează oportunități de a citi în scopuri diverse texte variate; profesorul folosește în mod consecvent la orele de literatură un algoritm de lucru cu textul);
- lectura să aibă un scop pe care elevii să-l poată identifica (plăcere, cunoaștere, descoperirea unor strategii de lectură etc.);
- lectura să fie încurajată (prin atitudinea personală a profesorului care valorizează lectura, dar și prin feed-back) [1].

În concluzie putem menționa că textul este trecerea spre categoria naturală a învățării din punct de vedere al interpretării. Demersurile pedagogice ale didacticii lecturii sunt bazate pe confruntarea cititorului cu textul, fie acesta literar sau nu. Multitudinea textelor constituie sursa spre dezvoltarea diferitor competențe în limba străină. Amintim aici și noua abordare de didactică a lecturii, care reprezintă un interes major în contextul actualei paradigme ale educației.

Bibliografie

1. Boitoș, D., Rolul lecturii și strategii pentru îndrumarea, pregătirea și optimizarea lecturilor în rândul elevilor, Timișoara, 2014. [http://www.concursurilecomper.ro/rip/2014/februarie2014/11-BoitosDana-Rolul lecturii si strategii.pdf](http://www.concursurilecomper.ro/rip/2014/februarie2014/11-BoitosDana-Rolul%20lecturii%20si%20strategii.pdf) (vizitat 18.03.2016).
2. Consiliul Europei, Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi: predare, învățare, evaluare, Tipografia Centrală, Chișinău, 2003.
3. Costea, O., Didactica lecturii o abordare funcțională, Institutul European, Iași, 2006.
4. Marin, M., Didactica lecturii, Cartier, Chișinău, 2013.

FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COMPETENȚEI INTERCULTURALE LA ORELE DE LIMBĂ STRĂINĂ

SURUGIU Dorina, lector superior

Summary

Intercultural approach involves stepping out of conventional teaching and learning of a foreign language, which is not limited to the grammatical, functional and cultural contents, as while that knowledge is developed, a set of values and attitudes are also formed

and they have the aim to shape not only multilingual but intercultural intermediaries as well. Therefore, learning a language means more than the acquisition of language skills and certain grammatical structures. Thus, intercultural competence is part of a wider communicative competence possessed by a multilingual and identifies his ability to act in an appropriate, flexible manner to meet the expectations of interlocutors-carriers of other cultures and to be able to respond to actions and attitudes that they undertake in the communication process. This flexibility and adaptation to current realities involve the knowledge of cultural diversity and their own culture as well as the target language and culture due to the ability to provide solutions in resolving intercultural issues arising from intercultural differences.

Competența interculturală nu este altceva decît o parte componentă a unei competențe mai complexe – competența comunicativă. Această competență identifică abilitatea unei persoane de a-și monitoriza acțiunile într-o situație de interacțiune cu reprezentanții altei culturi, precum și de a corespunde așteptărilor pe care aceștia le au față de interlocutor. Adică, atunci cînd vorbim despre competența interculturală, vorbim despre abilitatea unei persoane de a se ajusta la o situație culturală determinată, ce implică empatie și toleranță față de diferențele culturale ale interlocutorilor. Flexibilitatea de care trebuie să dea dovadă vorbitorul unei limbi străine, atunci cînd interacționează cu persoane de altă cultură, depinde atît de cunoașterea diversității culturale ale propriei culturi, precum și de nivelul de cunoaștere a culturii limbii-țintă. Prin urmare, conexiunea dintre limbă și cultură trebuie privită ca un tot întreg al procesului de comunicare, iar procesul de predare-învățare a unei limbi străine trebuie construit, reieșind din această realitate și anume: doar formarea competenței interculturale duce la o adevărată interacțiune într-un context internațional și multicultural.

Formarea și dezvoltarea competenței interculturale implică predarea-învățarea unor serii de valori și atitudini și are drept scop formarea vorbitorilor-intermediari între cele două culturi: cea a

limbii materne și cea a limbii-țintă, luând în considerare și bagajul cultural pe care îl posedă deja cel ce învață această limbă. Actualitatea și importanța competenței interculturale ca parte componentă a procesului de predare-învățare a unei limbi străine nu este altceva decât rezultatul transformărilor prin care trece societatea modernă, transformări ce generează întâlniri interculturale tot mai frecvente, fie că merge vorba despre afaceri sau studii, fie despre turism sau migrație. Pentru a face față acestei situații complexe e necesară nu doar predarea-învățarea conținuturilor gramaticale, funcționale și culturale, ci și aducerea în prim plan, ca obiectiv principal al învățării unei limbi străine, a formării capacității de a se comporta în cadrul întâlnirilor interculturale ca un intermediar între cele două culturi. Doar comparând aspectele culturale ale țării obiect de studiu cu cele ale propriei sale țări, studentul își va dezvolta o atitudine critică atât față de propria cultură, cât și față de cealaltă cultură, devenind, la rîndul său, un mediator între aceste două culturi.

Meyer distinge trei etape în formarea și dezvoltarea competenței interculturale:

- **nivelul monocultural:** la acest nivel persoana ce studiază o limbă străină se bazează pe propria cultură și vede și percepe cultura străină din perspectiva propriei culturi, cînd se privește „din afară”, adică se observă această cultură prin prisma propriilor percepții și interpretări ale realității;

- **nivelul intercultural:** din punct de vedere mental studentul se situează între cele două culturi, comparîndule și explicînd diferențele dintre ele;

- **nivelul transcultural:** studentul privește ambele culturi de la distanță, devenind un mediator între ele. Fără să renunțe la propria sa identitate culturală, este în stare să adopte diferite puncte de vedere.

De aici se observă clar că această apropiere interculturală cere atât schimbări atitudinale din partea studentului, cât și din partea profesorului. Profesorul trebuie nu doar să formeze cunoștințele culturale ale studentului, ci totodată să influențeze asupra atitudinilor lui și reevaluării ideilor pe care le-a avut despre cultura țării-țintă, iar

acest lucru este posibil doar dacă el însuși își va schimba atitudinile și ideile pe care le-a avut. Astfel profesorul de limbă străină va ieși din rolul de informator pasiv sau simplu transmițător de cunoștințe culturale și va deveni un intermediar între cele două culturi, adică, un agent ce operează legătura dintre ele, iar aceasta implică cunoașterea și folosirea a noi metode și strategii și cere din partea profesorului de "a-și schimba atitudinile și competențele profesionale" [5, p. 255].

În acest scop, Edelhoff propune următoarele schimbări pe care ar trebui să le facă un profesor în:

I. Atitudini

-profesorii ce pretind să le formeze și dezvolte studenților săi competența internațională și interculturală trebuie ei înșiși să fie elevi internaționali și interculturali, să fie dispuși să ia în considerație părerea studenților despre ei, dar și să fie curioși să se cunoască pe ei înșiși;

-profesorii trebuie să încerce să joace rolul de traducători sociali și interculturali.

II. Cunoștințe

-profesorii trebuie să posede cunoștințe solide despre mediul și istoria culturală a comunităților și a țărilor care folosesc limba de studiu, dar totodată să studieze mai mult despre propria țară și comunitate;

-cunoștințele profesorilor trebuie să fie active și aplicabile la diferitele stiluri de învățare ale studenților.

III. Abilități

-profesorii ar trebui să domine și să-și perfecționeze abilitățile de comunicare pentru a negocia, atât în sala de clasă, precum și în situații de comunicare internațională, atât în propria sa țară, precum și în afara ei.

Pentru a face față acestor cerințe și a le introduce în practică, profesorul de limbă străină ar trebui, în primul rând, să cunoască foarte bine cultura țării, limba căreia o predă. În afară de aceasta, să studieze și să se informeze permanent, fiindcă învățarea unei limbi și

a unei culturi nu se sfîrșește niciodată, iar un profesor are obligația de a-și revizui permanent cunoștințele pe care le are atît despre limba și cultura țării-țintă, cît și despre propria limbă și cultură. Anume aceasta este cerința față de rolul de mediator pe care ar trebui să-l adopte la orele sale- între limba și cultura străină pe care îl are, pe de o parte, și studenții săi, pe de alta,. Aceste exigențe impuse profesorilor de cerințele timpului nu pot fi realizate decît schimbînd metodologia folosită la orele de limbă străină. Desigur, formarea competenții interculturale nu poate fi restrînsă doar la o simplă transmitere a informației, ci trebuie să fie complementată cu incitarea la studenți a curiozității pentru diversitate, pentru ca ei să adopte o atitudine deschisă și participativă.

Bibliografie

1. Byram, M., Fleming, M., *Perspectivas interculturales en el aprendizaje de idiomas*, Cambridge University Press, Madrid, 2001.
2. Garcia Benito, A. B., *La competencia intercultural y el papel del profesor de lenguas extranjeras*, Actas del XIX Congreso Internacional de la ASELE, Cáceres, 2008, pág. 493-504.
3. González, M., *La Competencia Intercultural*, 2014, <http://www.cuadernointercultural.com>
4. Meyer, M., *Developing transcultural competente: casa studies of advanced foreign language learners*, Developing Languages and Cultures, 1991.
5. Serco, L., *Formación de profesores en ejercicio y adquisición de la competencia intercultural*, en *Perspectivas interculturales en el aprendizaje de idiomas*, Madrid, 2001, págs. 254-286.
6. Vande Castele, A., *El desarrollo de la competencia intercultural en el aula de español para fines específicos*, Actas del XIX Congreso Internacional de la ASELE, Cáceres, 2008, pág. 856-864.